

2021-02-09

Sveriges regering

Sveriges riksdag

Europeiska kommissionen

Europaparlamentet

Europaforum Norra Sveriges synpunkter om översynen av direktivet (EU) 2018/2001 om förnybar energi (RED II)

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och kunskapsarena där EU:s politik analyseras och diskuteras i de avseenden där den berör norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvara ta norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållanden till den nationella nivån i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

EFNS välkomnar EU:s nya tillväxtstrategi, den europeiska gröna given, som ska se till att klimat- aspekterna genomsyrar all EU-politik framöver i strävan mot ett klimatneutralt Europa år 2050 och delmålet 55 % minskning av växthusgasutsläppen till 2030.

Med anledning av översynen av direktivet om förnybar energi (RED II) önskar Europaforum Norra Sverige lämna följande synpunkter:

- Bioenergi och biodrivmedel är avgörande i klimatarbetet och krävs i ökad andel i EU:s energisystem för att uppfylla EU:s klimat- och energimål
- Bioenergi från skoglig biomassa är en förnybar energikälla och en av grundstommarna i svenska energisystem för hållbar utveckling
- För en ökad produktion av biodrivmedel krävs starka incitament och långsiktiga policyramverk
- Det finns ett utrymme för en ökad svensk produktion och användning av biodrivmedel baserat på restprodukter från den svenska skogsindustrin
- Bedömningen av hållbarhet måste ta hänsyn till regionala skillnader
- Synergier mellan olika lagar och direktiv måste säkerställas
- De tidsmässigt täta revideringarna av direktivet är inte optimala för nyckelaktörerna för att hinna ställa om och/eller etablera tillämpningen av nya bestämmelser

Bioenergi och biodrivmedel krävs i ökad andel för att uppfylla EU:s klimat- och energimål

Genom sina rika naturresurser har norra Sverige stora möjligheter att bidra till den gröna omställningen, inte minst genom regionens stora tillgång på förnybara energikällor såsom vindkraft, vattenkraft och bioenergi. El som produceras via vindkraft kan lagras i form av grön vätgas. Den kan nyttjas i industriella processer, som energilagring och som drivmedel i form av bränsleceller.

Norra Sverige är ett av Europas skogrikaste områden och tillgången till biomassa utifrån rest- och sidoströmmar inom skogsindustrin är mycket god, vilket ger unika förutsättningar för produktion av biodrivmedel som är en viktig nyckel i övergången till ett hållbart energisystem.

Bioenergi från skoglig biomassa är en förnybar energikälla och en av grundstommarna i svenska energisystem för hållbar utveckling

Bioenergi från skoglig biomassa är en förnybar energikälla, och en av grundstommarna i svenska energisystem för hållbar utveckling, vilket det krävs en ökad andel av för att uppfylla EU:s klimat- och energimål. Skogsnäringens restströmmar och restprodukter används för produktion av värme och el i värmeverk och kraftvärmeverk, vilket ersätter fossila energislag som olja och kol. Genom att nyttja restgaserna från pappers- och massabruken i kombination med grön och regionalt producerad vätgas kan en grund för produktion av gröna drivmedel så som till exempel metanol skapas. Detta bidrar både till en större tillgång till biobaserade drivmedel och till att ytterligare recirkulera de växthusgaser som skapas i de industriella processerna. Europaforum Norra Sverige understryker vikten av att direktivet om förnybar energi fortsatt möjliggör och uppmuntrar den typen av cirkulär ekonomi som substituerar fossila energikällor med förnybara och samtidigt förlänger koldioxidens tid i den tekniska cirkulära cykeln.

För en ökad produktion av biodrivmedel krävs starka incitament och långsiktiga policyramverk

Biodrivmedel har en stor potential att minska EU:s utsläpp av växthusgaser och har fått allt större uppmärksamhet på senare år, inte minst inom flygsektorn. För att möta det växande behovet av biobränsle pågår intensiv forskning i Sverige, till exempel för att utveckla inhemsk produktion av bioflygbränsle med skogsbaserade råvaror. Restprodukter från massaindustrin används för att producera biodrivmedel och det finns potential att öka produktionen. Men bioraffinaderier är mycket kapitalintensiva och utbyggnad av sådan teknik kräver stora investeringar. Det krävs starka incitament och långsiktiga policyramverk för att man ska våga investera i nya produktionsanläggningar. För att möta det växande behovet av biobränsle pågår intensiv forskning i norra Sverige, till exempel för att utveckla inhemsk produktion av bioflygbränsle med skogsbaserade råvaror.

Det finns ett utrymme för en ökad svensk produktion och användning av biodrivmedel baserat på restprodukter från den svenska skogsindustrin

Den svenska drivmedelspolitiken bygger i hög grad på en ökande inblandning av biobränslen i bensin och diesel via den lagstyrda reduktionsplikten. För att nå de nationella målen krävs ytterligare investeringar i produktion av biobränslen och industrin behöver trygga förutsättningar för att dessa investeringar ska kunna komma till stånd. De svenska nationella ambitionerna och planerna när det gäller att uppnå fossilfrihet i transportsektorn under överskådlig framtid bygger på ökad användning av bioenergi. Samtidigt ser vi ett ökande motstånd på EU-nivå mot skogsbruk i allmänhet och bioenergi i synnerhet, bland annat i den taxonomi som nyligen föreslagits för hållbara investeringar i EU. Detta motstånd försvårar nödvändiga investeringar i förnybara drivmedel och riskerar att omkullkasta ambitionerna med reduktionsplikten.

Bedömningen av hållbarhet måste ta hänsyn till regionala skillnader

Europas länder och regioner ser mycket olika ut. Norra Sverige är rikt på skog och stora vattendrag. Vi har ett kallt klimat, långa avstånd och en liten befolkning i förhållande till ytan vi lever på. Vad som är ett hållbart nyttjande av förnybara resurser på en plats kan vara ohållbart på en annan beroende på skilda förutsättningar. EFNS understryker att en bedömning av hållbarhet måste ta hänsyn till regionala skillnader.

Synergier mellan olika lagar och direktiv måste säkerställas

Länder och företag arbetar för att förstå och anpassa sig till nya krav och hållbarhetskriterier såväl på EU-nivå som nationellt. Det är därför viktigt att lagar och direktiv utformas så att möjliga synergier tas till vara och att reglerna för vad som ska ses som hållbart inom EU blir transparenta och förutsägbara. EFNS betonar att all ny lagstiftning bör synkroniseras med annan klimat- och miljölagstiftning på EU-nivå och förhålla sig på samma sätt till hållbarhetsbegreppet.

De tidsmässigt täta revideringarna av direktivet är inte optimala för nyckelaktörerna för att hinna ställa om och/eller etablera tillämpningen av nya bestämmelser

Även om direktivet ska utvecklas för att nå de klimatpolitiska målen till 2030, faller nuvarande initiativ till revidering tätt inpå senaste revideringen från 2018 som ännu inte implementeras fullt ut. Detta medför inte optimala villkor vad gäller förutsägbarhet och långsiktighet för energisektorn och användare att ställa om och anpassa sig till nya villkor i energieffektiviseringsarbetet. Långsiktiga spelregler och styrmedel är särskilt viktigt för investerare som kalkylerar investeringsmedel utifrån givna villkor.

Antaget av Europaforum Norra Sverige den 9 februari 2021

Glenn Nordlund (S)
Ordförande EFNS
Region Västernorrland

Jonny Lundin (C)
Region Västernorrland

Erik Lövgren (S)
Kommunförbundet
Västernorrland

Åsa Ågren Wikström (M)
Vice ordförande EFNS
Region Västerbotten

Rickard Carstedt (S)
Region Västerbotten

Ann Åström (S)
Region Västerbotten

Nils-Olov Lindfors (C)
Region Norrbotten

Britta Flinkfeldt (S)
Norrbottens Kommuner

Anders Josefsson (M)
Norrbottens Kommuner

Elise Ryder Wikén (M)
Region Jämtland Härjedalen

Robert Uitto (S)
Region Jämtland Härjedalen

Jonas Andersson (S)
Kommunerna i Jämtlands län

Daniel Danielsson (C)
Kommunerna i Jämtlands län